

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **V. P.**, proti žalovanému: **Magistrát města Pardubice, odbor sociálních věcí**, se sídlem nám. Republiky 12, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2007, č. j. MmP 54430/2007, v řízení o námitce podjatosti soudce ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 52 Ca 1/2008,

t a k t o :

Námitka podjatosti soudce Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích JUDr. Jana Dvořáka **s e o d m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) napadl žalobce rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2007, č. j. MmP 54430/2007, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty za stěžování postupu správního orgánu.

Krajský soud žalobu usnesením ze dne 3. 4. 2008, č. j. 52 Ca 1/2008 – 37, odmítl, toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 7. 4. 2008. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 14. 4. 2008 kasační stížnost. Věc sp. zn. 52 Ca 1/2008 byla poté krajským soudem spolu s kasační stížností předložena Nejvyššímu správnímu soudu k řízení o kasační stížnosti v souladu s § 108 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Nejvyšší správní soud následně předložený spis vrátil tomuto soudu zpět bez věcného vyřízení k odstranění vad kasační stížnosti spočívající v nesplnění podmínky povinného zastoupení stěžovatele pro kasační řízení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Krajský soud usnesením ze dne 27. 6. 2008, č. j. 52 Ca 1/2008 – 78, návrhy žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl a znovu vyzval tímto rozhodnutím žalobce, aby zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost a předložil soudu plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude v řízení o kasační stížnosti zastupovat.

Žalobce proti posledně uvedenému usnesení podal kasační stížnost, v jejímž rámci vnesl námitku podjatosti „proti JUDr. Janu Dvořákovi, předsedovi senátu 52 Ca Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích“. Námitku podjatosti odůvodnil

následovně: „*Domnívám se, že spravedlivý a právně fundovaný soudce nesmí porušovat zákony České republiky, a to ani z nedbalosti. Podjatost spatřuji zejména v tom, že soudce ačkoli dle zákona nesměl odmítnout žalobu žalobce, jak vyplývá z podání původně ustanoveného právního zástupce žalobce (stěžovatele), JUDr. Jana Najmana, advokáta se sídlem nám. Republiky 53, Pardubice, ze dne 11. 4. 2008, zn: 2462, přesto žalobu žalobce odmítl a proto z mého pohledu domnívám se, jednal z osobních a nikoli zákonných důvodů, zřejmě na základě pomluv osoby žalobce, které o žalobci podal žalovaný a tuto domněnku žalobce (stěžovatele) dotvrzuje i další postup soudu. Moje víra v nestranné a spravedlivé rozhodování soudu, když sám soud předsedou svého senátu postupuje evidentně v rozporu se zákony, je hluboce otřesena.*“

Vyloučení soudců a dalších osob upravuje § 8 s. ř. s. Dle odst. 1 tohoto ustanovení jsou „*soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“. Podle ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. „*může účastník řízení nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží.*“

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné úvodem připomenout, že vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz). Tento postup je v souladu s ústavní zásadou, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod); přípustnou výjimkou z této zásady je pouze vyloučení soudce ze zákonem stanovených důvodů, nebo na základě námitky podjatosti uplatněné stranou sporu. Tyto výjimky nejsou s uvedenou zásadou v rozporu, naopak akcentují další klíčový ústavní princip, jímž je princip nestrannosti soudců.

Nejvyšší správní soud byl v řízení o námitce podjatosti povinen ověřit splnění podmínek pro její věcné projednání, v rámci čehož se mimo jiné musel zabývat včasností podání návrhu.

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být uplatněna námitka do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl. Nejvyšší správní soud ze spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích zjistil, že žalobce se poprvé prokazatelně seznámil se složením senátu, který ve věci rozhodoval, při doručení usnesení krajského soudu o odmítnutí jeho žaloby ze dne 3. 4. 2008, č. j. 52 Ca 1/2008 – 37, a to dne 7. 4. 2008, z právních závěrů uvedených v odůvodnění tohoto usnesení žalobce dovozoval podjatost soudce JUDr. Dvořáka. Jak je výše uvedeno, podjatost soudce lze namítnout dle § 8 odst. 5 s. ř. s. do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl. Obsahově se žalobcem vznesená námitka podjatosti vztahuje k názorům vysloveným v uvedeném usnesení, proto je nutno „den, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl“ odvozovat od data doručení tohoto usnesení, tj. od 7. 4. 2008.

Dle ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí dle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

V daném případě bylo ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s. dnem určujícím počátek běhu jednotýdenní lhůty pro podání námítky podjatosti pondělí 7. 4. 2008, konec lhůty pro podání námítky podjatosti dle odst. 2 téhož ustanovení pak v návaznosti na výše uvedené připadl na den, který se svým pojmenováním shodoval s dnem určujícím počátek běhu lhůty, tedy na pondělí 14. 4. 2008. Tento den byl posledním dnem pro její včasné podání, tj. pro její předání soudu nebo zaslání prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence, anebo předání orgánu, který má povinnost ji doručit.

Námítka podjatosti uplatněná v kasační stížnosti podané dne 15. 7. 2008 byla tedy podána opožděně a dle § 8 odst. 5, věty poslední, s. ř. s. se k takové námítce nepřihlíží. Nejvyšší správní soud proto konstatoval opožděné podání námítky podjatosti a řízení o ní v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

Vzhledem k okolnostem případu Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nad rámec věci poukázat na výše citované znění § 8 odst. 1 s. ř. s., dle něhož důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Žalobce spatřoval důvody podjatosti právě v postupu soudce v dané věci, což by vylučovalo úspěšnost i včas podané námítky.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2008

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu